

Η ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗΣ ΠΛΟΙΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πρόλογος	7
----------------	---

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Εισαγωγή	29
2. Δικαιολογητική βάση επιβολής του φόρου μεταβίβασης πλοίων	30
3. Χαρακτηριστικά του φόρου	30
α. Είναι φόρος του Κράτους	30
β. Είναι φόρος έμμεσος	31
γ. Είναι φόρος πραγματικός	32
δ. Είναι φόρος, που δεν μπορεί να επιβληθεί δια νόμου αναδρομικά	32
ε. Είναι φόρος τυπικός	33
στ. Δεν είναι φόρος επί των συναλλαγών	33
ζ. Δεν είναι φόρος επιρριπτόμενος	33
η. Δεν είναι φόρος παρακρατούμενος	33
θ. Δεν είναι φόρος κατανάλωσης	34
ι. Δεν συνιστά ανταποδοτικό τέλος	34
4. Χωρικότητα του φόρου	34
5. Ερμηνεία του περί επιβολής του φόρου μεταβίβασης πλοίων νόμου	35
1. Γενικά περί ερμηνείας νόμου	35
α) Έννοια ερμηνείας	35
β) Διακρίσεις ερμηνείας	35
1) Αυθεντική ή νόμιμη ερμηνεία	35
2) Γραμματική ερμηνεία	35
3) Λογική ερμηνεία. Διακρίσεις λογικής ερμηνείας	36
Αναλογία. Ανάλογη εφαρμογή. Νομοθέτηση κατά παραπομπή	37
2. Ερμηνεία των φορολογικών νόμων εν γένει και του περί επιβολής του φόρου μεταβίβασης πλοίων νόμου	38

6. Ο Νόμος περί επιβολής φόρου στη μεταβίβαση πλοίων, ως νόμος δημόσιας τάξης	39
7. Γενικές αρχές που διέπουν το φόρο της μεταβίβασης πλοίων ...	40

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ
ΤΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΙ ΤΟ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟ
ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗΣ ΠΛΟΙΩΝ ΚΑΙ
ΟΙ ΕΚ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ ΑΥΤΟΥ ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΤΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ

8. Επιβολή του φόρου	41
1. Γενικά	41
2. Ειδικά	41
9. Το αντικείμενο του φόρου	42
1. Γενικά	42
2. Ειδικά	43
10. Η μεταβίβαση πλοίου, ως αντικείμενο του φόρου	43
1. Γενικά περί πλοίων	43
α. Έννοια του πλοίου	43
β. Διακρίσεις πλοίων	43
2. Στοιχεία, που απαρτίζουν, κατά νόμον, την έννοια του πλοίου ...	44
3. Χαρακτηριστικά του πλοίου	48
α. Γενικά χαρακτηριστικά	48
β. Ειδικά χαρακτηριστικά	48
4. Προϋποθέσεις, με τη συνδρομή των οποίων το μεταβιβαζόμενο πλοίο είναι αντικείμενο του φόρου	49
5. Πλωτά ναυπηγήματα	51
6. Ναυπηγούμενα πλοία	52
α. Έννοια ναυπηγούμενου πλοίου	52
β. Γενικά περί ναυπηγούμενου πλοίου	52
γ. Ομοιότητες και διαφορές ναυπηγούμενου πλοίου και έτοιμου πλοίου	53
1) Ομοιότητες	53
2) Διαφορές	54
δ. Η μεταβίβαση ναυπηγούμενου πλοίου από πλευράς φόρου μεταβίβασης πλοίων	54
7. Ναύαγια	55
α. Έννοια ναυαγίου	55

β. Η μεταβίβαση ναυαγίου από πλευράς φόρου μεταβίβασης πλοίου	55
11. Έννοια και περιεχόμενο του όρου «μεταβίβαση πλοίου»	55
1. Έννοια του όρου «μεταβίβαση πλοίου»	55
2. Περιεχόμενο του όρου «μεταβίβαση πλοίου»	55
3. Τα εμπράγματα δικαιώματα της πλήρους ή ψιλής κυριότητας και της επικαρπίας επί πλοίου, ως δικαιώματα παρέχοντα άμεση εξουσία επί του μεταβιβαζόμενου πλοίου	56
α. Γενικά περί εμπραγμάτων δικαιωμάτων	56
1. Έννοια εμπραγμάτων δικαιώματος	56
2. Διαφορά εμπράγματος δικαιώματος και ενοχικού δικαιώματος	56
3. Διακρίσεις εμπραγμάτων δικαιωμάτων	58
β. Εμπράγματα δικαιώματα, που ενδιαφέρουν από πλευράς φόρου μεταβίβασης πλοίων	59
1. Γενικά	59
2. Ειδικά περί των εμπραγμάτων δικαιωμάτων, που συνιστούν αντικείμενο του φόρου μεταβίβασης πλοίων	59
Α. Κυριότητα (πλήρης – ψιλή)	59
1) Έννοια	59
2) Διάκριση της κυριότητας σε πλήρη και σε ψιλή κυριότητα	60
3) Τρόποι κτήσης της κυριότητας (πλήρους – ψιλής) επί πλοίου	60
α. Κτήση κυριότητας πλοίου δια συμβάσεως	61
β. Κτήση κυριότητας πλοίου δια προσκυρώσεως ή επιδικάσεως	64
1) Κτήση δια προσκυρώσεως	64
2) Κτήση δι' επιδικάσεως	64
4) Συγκυριότητα επί πλοίου	65
α. Έννοια	65
β. Στοιχεία	65
γ. Συγκυριότητα και κοινωνία	66
δ. Σύσταση συγκυριότητας	66
ε. Δικαιώματα και υποχρεώσεις συγκυρίων	67
Β. Επικαρπία	67
1) Έννοια	67
2) Χαρακτηριστικά	68
3) Τρόποι κτήσης της επικαρπίας επί πλοίου	68

α. Απόκτηση επικαρπίας εν ζωή, δηλαδή, με σύμβαση	69
β. Απόκτηση επικαρπίας με δικαστική απόφαση.....	69
12. Πράξεις, που συνιστούν, κατά νόμον, «μεταβίβαση πλοίου», δια των οποίων επέρχεται η κτήση του μεταβιβαζόμενου πλοίου	70
1. Γενικά	70
2. Ειδικά	70
α. Κτήση δι' απαλλοτριώσεως της πλήρους ή της ψιλής κυριότητας πλοίου	70
β. Κτήση δια συστάσεως επικαρπίας επί πλοίου	71
γ. Κτήση δια παραιτήσεως από το δικαίωμα κυριότητας επί του πλοίου	71
δ. Κτήση δια παραιτήσεως από το δικαίωμα επικαρπίας επί πλοίου	73
ε. Κτήση δια διανομής πλοίων μεταξύ των συγκυρίων τους	73
1. Γενικά	73
2. Κοινωνία (συγκυριότητα) επί τινος δικαιώματος και λύση αυτής δια διανομής.	73
α. Έννοια κοινωνίας	73
β. Αντικείμενο κοινωνίας	74
γ. Σύσταση κοινωνίας	74
δ. Λύση της κοινωνίας δια διανομής	74
1) Εξώδικη ή εκούσια διανομή	74
2) Δικαστική διανομή	75
3. Κτήση, δια διανομής επίκοινων πλοίων κειμένων στην ημεδαπή και στην αλλοδαπή	75
στ. Παρατήρηση	76
13. Συμβάσεις και ειδικές νομικές πράξεις, δια των οποίων μεταβιβάζονται με επαχθή αιτία οι πράξεις, που συνιστούν, κατά το νόμο, «μεταβίβαση πλοίου»	77
1. Γενικά	77
2. Ειδικά	77
Α. Πώληση	77
1. Έννοια	77
2. Ουσιώδη στοιχεία	77
α. Πράγμα ή δικαίωμα	77
β. Τίμημα.....	78

γ. Σύμβαση	78
3. Υποχρεώσεις των συμβαλλομένων (πωλητή – αγοραστή)	79
α. Υποχρεώσεις πωλητή	79
β. Υποχρεώσεις αγοραστή	79
4. Μορφές υπό τις οποίες η πώληση πλοίου, ως κινητού πράγματος, εμφανίζονται στις συναλλαγές	79
α. Γενικά	79
β. Ειδικά	79
1) Πώληση τοις μετρητοίς και πώληση επί πιστώσει του τιμήματος	79
2) Πώληση υπό αίρεση, αναβλητική ή διαλυτική ...	79
3) Πώληση με εξώνηση	80
5. Συμβάσεις συγγενείς προς τη σύμβαση της πώλησης	82
α. Ανταλλαγή	82
β. Πλειστηριασμός	82
B. Ανταλλαγή	82
1. Έννοια	82
2. Χαρακτηριστικά	82
3. Διάκριση της ανταλλαγής από την πώληση	83
Γ. Πλειστηριασμός	84
1. Έννοια	84
2. Νομική φύση	84
3. Διακρίσεις	84
α. Εκούσιος	84
β. Αναγκαστικός	85
γ. Δικαστικός	85
4. Διαδικασία	85
5. Επανάληψη άκυρου πλειστηριασμού	85
6. Κατακύρωση πλοίου στους μέχρι του πλειστηριασμού συγκυρίους αυτού	86
Δ. Δόση αντί καταβολής	86
1. Έννοια	86
2. Προϋποθέσεις	86
3. Αποτελέσματα	87
4. Σύγκριση με άλλες συμβάσεις	88
E. Προσύμφωνο	88
1. Έννοια	88
2. Χαρακτηριστικά	89
ΣΤ. Απαλλοτρίωση πλοίου	90

1. Έννοια	90
2. Διακρίσεις απαλλοτρίωσης	90
α. Εκουσία απαλλοτρίωση	90
β. Αναγκαστική απαλλοτρίωση	90
Z. Κτήση κυριότητας πλοίου δια προσκυρώσεως ή επιδικάσεως	91
1. Κτήση δια προσκυρώσεως	91
2. Κτήση δι' επιδικάσεως	91
H. Παραίτηση από το δικαίωμα κυριότητας επί πλοίου, έναντι ανταλλάγματος	92
1. Έννοια δικαιώματος	92
2. Άσκηση, κατάχρηση, αποδυνάμωση και απώλεια δικαιώματος	92
α. Άσκηση δικαιώματος	92
β. Κατάχρηση δικαιώματος	92
γ. Αποδυνάμωση δικαιώματος	93
δ. Απώλεια δικαιώματος	93
3. Διάκριση δικαιωμάτων σε ενοχικά και εμπράγματα	93
α. Έννοια	93
β. Διαφορές	94
4. Μεταβίβαση δικαιωμάτων	94
α. Εμπράγματα	94
β. Ενοχικά	95
5. Η παραίτηση, δια συμφωνίας, από το δικαίωμα κυριότητας, έναντι ανταλλάγματος, ως τρόπος μεταβίβασης του εμπράγματος δικαιώματος της κυριότητας	95
Θ. Η μεταβίβαση πλοίου, κατά κυριότητα, σε ναυτιλιακή εμπορική εταιρεία, για κάλυψη εταιρικής εισφοράς	95
3. Προϋποθέσεις, για την, δια συμβάσεως, μεταβίβαση πλοίου με επαχθή αιτία	96
α. Γενικά	96
β. Προϋποθέσεις, για την, δια συμβάσεως, μεταβίβαση της κυριότητας πλοίου με επαχθή αιτία	97
14. Ειδικές πράξεις, που συνιστούν, κατά νόμον, αντικείμενο του φόρου	97
1. Γενικά	97
2. Ειδικά: Υποβάλλονται στο φόρο:	98
α. Η καταχώριση στο νηολόγιο δικαστικής απόφασης, εκδοθείσας, λόγω μη εκτέλεσης, προσυμφώνου μεταβίβασης	

πλοίου	98
β. Η καταχώριση στο νηολόγιο δικαστικής απόφασης, με την οποία αναγνωρίζεται τελεσίδικα δικαίωμα κυριότητας επί πλοίου στο όνομα ενός προσώπου, λόγω υπέρβασης της εντολής του φερόμενου ως εντολοδόχου αυτού	99
γ. Η καταχώριση στο νηολόγιο δικαστικής απόφασης, με την οποία ακυρώνεται, λόγω εικονικότητας, συμφωνητικό μεταβίβασης πλοίου ή πραγματικού δικαιώματος επ' αυτού...	100
δ. Η καταχώριση στο νηολόγιο σύμβασης μεταβίβασης πλοίου ή πραγματικού δικαιώματος επ' αυτού, η οποία καταρτίστηκε στην αλλοδαπή	101
ε. Η κατακύρωση, εκτεθέντος σε πλειστηριασμό πλοίου, σε κάποιον εκ των συγκυρίων αυτού	103

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΤΟ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ

15. Το υποκείμενο του φόρου από πλευράς Φορολογικού Δικαίου	106
16. Το υποκείμενο του φόρου από πλευράς Φόρου Μεταβίβασης Πλοίων	106
1. Γενικά	106
2. Πρόσωπα θεωρούμενα ως υποκείμενα του φόρου	107
α. Προϋποθέσεις, για τον χαρακτηρισμό ενός προσώπου, ως υποκείμενο στο φόρο	107
β. Διάκριση των θεωρουμένων, ως υποκείμενο του φόρου προσώπων	108
1) Πρόσωπα υποκείμενα στο φόρο	108
2) Πρόσωπα απαλλασσόμενα από το φόρο	108
17. Πρόσωπα, τα οποία συνιστούν, κατά το νόμο, υποκείμενο του φόρου και υποχρεούνται, εκ του λόγου τούτου, στην καταβολή του φόρου	108
1. Γενικά	108
2. Υπόχρεοι, για την καταβολή του φόρου	109
3. Αλληλέγγυα ευθύνη τρίτου και αγοραστή του πλοίου, για την καταβολή του φόρου	110

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ ΑΠΟ ΤΟ ΦΟΡΟ

18. Γενικά περί απαλλαγών	113
19. Διακρίσεις απαλλαγών	114

1. Από πλευράς Φορολογικού Δικαίου	114
2. Από πλευράς «Φόρου Μεταβίβασης Πλοίων»	114
20. Απαλλαγή από το φόρο	115
1. Γενικά	115
2. Ειδικά	115
• Απαλλάσσονται από το φόρο:	
α. Η μεταβίβαση πλοίων, στην οποία ο αγοραστής είναι το Δημόσιο, τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, οι Δήμοι, οι Κοινότητες, οι Ιεροί Ναοί και οι Ιερές Μονές	115
β. Η ανάκληση απαλλοτριώσεως	118
21. Μεταβιβάσεις πλοίων, μη υποκείμενες στο φόρο μεταβίβασης πλοίων, ως μη συνιστώσες αντικείμενο του φόρου αυτού	119
1. Γενικά	119
2. Ειδικές μεταβιβάσεις πλοίων, οι οποίες δεν συνιστούν αντικείμενο του φόρου	120
α. Μεταβίβαση πλοίου, συνεπεία μεταβίβασης, λόγω πώλησης, επιχείρησης, ως συνόλου, στην οποία το πλοίο ανήκει κατά κυριότητα	120
1) Γενικά περί επιχείρησης	120
α. Έννοια	120
β. Χαρακτηριστικά	120
2) Οφειλή ή μη φόρου μεταβίβασης πλοίου, κατά τη μεταβίβαση του πλοίου	121
β. Μεταβίβαση πλοίου, σε περίπτωση μεταβίβασης επιχείρησης, ως συνόλου, λόγω πτώχευσης αυτής, στην οποία το πλοίο ανήκει κατά κυριότητα	128
1) Γενικά	128
2) Ειδικά	128
3. Μεταβιβάσεις πλοίων, οι οποίες συνιστούν αντικείμενο άλλων έμμεσων φορολογιών	129
• Ειδική αντιμετώπιση:	
α. Από πλευράς Φορολογίας Χαρτοσήμου	129
β. Από πλευράς Φορολογίας Προστιθέμενης Αξίας	130
γ. Από πλευράς Φορολογίας Συγκέντρωσης Κεφαλαίων	130
δ. Από πλευράς Φορολογίας Δωρεών και Γονικών Παροχών ..	130

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ
ΦΟΡΟΛΟΓΗΤΕΑ ΑΞΙΑ ΠΛΟΙΩΝ
ΓΙΑ ΤΟΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗΣ
ΠΛΟΙΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ ΑΥΤΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΦΟΡΟΛΟΓΗΤΕΑ ΑΞΙΑ ΠΛΟΙΩΝ
ΓΙΑ ΤΟΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ

22. Φορολογητέα αξία πλοίων, που λαμβάνεται υπόψη, για τον υπολογισμό του φόρου	132
1. Γενικά	132
2. Ειδικά	132
23. Τρόπος προσδιορισμού της φορολογητέας αξίας πλοίων, για τον υπολογισμό του φόρου	133
1. Γενικά	133
2. Ειδικά	133
Α. Τρόπος προσδιορισμού της φορολογητέας αξίας της πλήρους κυριότητας επί πλοίων	134
Β. Τρόπος προσδιορισμού της φορολογητέας αξίας της επικαρπίας και της ψιλής κυριότητας επί πλοίων	134
1. Γενικά	134
2. Ειδικά	134
α. Τρόπος προσδιορισμού της φορολογητέας αξίας της επικαρπίας	134
(α) Επικαρπία ισόβια ή αορίστου χρόνου	135
(β) Επικαρπία ορισμένου χρόνου	136
β. Τρόπος προσδιορισμού της φορολογητέας αξίας της ψιλής κυριότητας	136
24. Χρόνος προσδιορισμού της φορολογητέας αξίας των πλοίων, ως βάσης, για τον υπολογισμό του φόρου	137
1. Γενικά	137
2. Ειδικά	137

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄
ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ

25. Υπολογισμός του φόρου	139
26. Τρόπος υπολογισμού του προς καταβολή φόρου	139
α. Φορολογητέα αξία	139
β. Συντελεστής του φόρου	139

1) Γενικά	139
2) Ειδικά	140
γ. Παραδείγματα σχετικά με τον τρόπο υπολογισμού του προς καταβολή φόρου	142
1) Μεταβίβαση ολόκληρου πλοίου, κατά πλήρη κυριότητα	142
2) Μεταβίβαση ιδανικού μεριδίου πλοίου, κατά πλήρη κυριότητα	142
3) Μεταβίβαση επικαρπίας επί πλοίου, για αόριστο χρόνο	143
4) Μεταβίβαση επικαρπίας επί πλοίου για ορισμένο χρόνο	143
5) Μεταβίβαση ψιλής κυριότητας επί πλοίου	144

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ
ΔΙΑΔΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΓΕΝΕΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗΣ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ

27. Γενικά περί φορολογικής υποχρέωσης	145
28. Έννοια φορολογικής υποχρέωσης	145
29. Χρόνος γένεσης της φορολογικής υποχρέωσης, για την καταβολή του φόρου, που οφείλεται στις, κατά περίπτωση, μεταβιβάσεις πλοίων	146
1. Γενικά	146
2. Χρόνος γένεσης της φορολογικής υποχρέωσης, για την καταβολή του φόρου, στις επί μέρους περιπτώσεις μεταβίβασης εμπραγμάτων δικαιωμάτων επί πλοίων	147
α. Περίπτωση υπογραφής οριστικού μεταβιβαστικού εγγράφου (συμβολαίου ή ιδιωτικού εγγράφου)	147
β. Περίπτωση δικαστικής απόφασης, που εκδόθηκε, λόγω μη εκτέλεσης προσυμφώνου μεταβίβασης πλοίου	148
γ. Περίπτωση δικαστικής απόφασης, με την οποία αναγνωρίζεται τελεσίδικα δικαίωμα κυριότητας επί πλοίου, στο όνομα ενός προσώπου, λόγω υπέρβασης της εντολής του φερόμενου ως εντολοδόχου αυτού	149
δ. Περίπτωση δικαστικής απόφασης, με την οποία ακυρώνεται, λόγω εικονικότητας, έγγραφο μεταβίβασης πλοίου (συμβολαιογραφικού ή ιδιωτικού)	149
ε. Περίπτωση μεταβίβασης πλοίου δια πλειστηριασμού εκούσιου ή δικαστικού ή αναγκαστικού	149

στ. Περίπτωση μεταβίβασης πλοίου δι' αναγκαστικής απαλλοτριώσεως	150
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄	
ΔΗΛΩΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ	
30. Γενικά περί φορολογικής δήλωσης	151
1. Έννοια δήλωσης	151
2. Χαρακτηριστικά δήλωσης	151
3. Είδη δήλωσης	152
α. Δήλωση αρχική και συμπληρωματική	152
β. Δήλωση θετική και αρνητική.....	152
γ. Δήλωση εμπρόθεσμη και εκπρόθεσμη	153
δ. Δήλωση ειλικρινής και ανελικρινής ή ανακριβής	153
ε. Δήλωση με επιφύλαξη	153
31. Υπόχρεοι υποβολής δήλωσης, για την καταβολή του φόρου	161
1. Γενικά	161
2. Ειδικά	161
32. Προθεσμία και τρόπος υποβολής της δήλωσης	164
1. Προθεσμία υποβολής της δήλωσης	164
2. Τρόπος υποβολής της δήλωσης	164
33. Περιεχόμενο της δήλωσης	164
34. Ανάκληση της υποβληθείσας δήλωσης	166
1. Γενικά	166
2. Διαδικασία ανάκλησης	167
3. Λόγοι ανάκλησης	167
4. Περιπτώσεις, κατά τις οποίες είναι δυνατή η ανάκληση υποβληθείσας	170
5. Περιπτώσεις, κατά τις οποίες δεν είναι δυνατή η ανάκληση υποβληθείσας δήλωσης	172
35. Αρμόδια Δημόσια οικονομική Υπηρεσία (Δ.Ο.Υ.), για την παραλαβή και τον έλεγχο των δηλώσεων	173
1. Γενικός κανόνας	173
2. Εξαιρέσεις από τον γενικό κανόνα	173
α. Παραλαβή δηλώσεων από αναρμόδια Δ.Ο.Υ.	173
β. Παραλαβή δηλώσεων από τρίτους	173
γ. Παραλαβή δηλώσεων μεταβίβασης πλοίων, που καταρτίζεται στην αλλοδαπή ενώπιον Ελληνικής Προξενικής Αρχής	174

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄
ΒΕΒΑΙΩΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ

36. Βεβαίωση του φόρου	175
1. Γενικά	175
2. Έννοια βεβαίωσης	175
3. Διακρίσεις βεβαίωσης	175
α. Προσωρινή βεβαίωση	176
β. Οριστική βεβαίωση	176
γ. Τελεσίδικη βεβαίωση	176
δ. Συμπληρωματική βεβαίωση	176
ε. Οίκοθεν βεβαίωση	177
4. Νόμιμοι τίτλοι προς βεβαίωση	177
5. Αρμόδια Αρχή, για τη βεβαίωση	177
6. Βεβαίωση και διαδικασία βεβαίωσης του φόρου	178
α. Γενικά	178
β. Διαδικασία βεβαίωσης του φόρου	178
γ. Προθεσμία βεβαίωσης του φόρου	180
7. Βεβαίωση ποσοστού 50% του φόρου σε περίπτωση άσκησης προσφυγής. Αναστολή είσπραξης του ποσοστού αυτού	181
α. Βεβαίωση του ποσοστού 50%	181
β. Αναστολή είσπραξης του βεβαιωθέντος ποσοστού 50%	181
8. Επιστροφή ή έκπτωση βεβαιωθέντος, αλλά μη οφειλόμενου φόρου	182
9. Αμελητέο ποσό προς βεβαίωση	182
37. Καταβολή του φόρου	182
1. Γενικά	182
2. Τρόπος καταβολής του φόρου	183
α. Καταβολή του φόρου εφάπαξ	183
β. Καταβολή του φόρου σε δόσεις	184

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄
ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΠΙΒΟΛΗΣ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ

38. Ελεγκτική εξουσία του Προϊστάμενου Δ.Ο.Υ.	186
1. Γενικά	186
2. Όργανα ελέγχου	186
3. Έκταση ελεγκτικής εξουσίας	187
4. Η έκθεση ελέγχου, ως ουσιώδες στοιχείο της υλοποίησης του φορολογικού ελέγχου	188
α. Γενικά περί εκθέσεως ελέγχου	188

β. Είδη εκθέσεων ελέγχου	190
γ. Προϋποθέσεις για το έγκυρο της έκθεσης ελέγχου	190
δ. Περιεχόμενο της έκθεσης ελέγχου	191
39. Διαδικασία επιβολής του φόρου	192
1. Έκδοση πράξης καταλογισμού ή φύλου ελέγχου	192
α. Γενικά	192
β. Χαρακτηριστικά.....	193
γ. Είδη πράξεων προσδιορισμού του φόρου	194
1) Αρχικές	194
2) Συμπληρωματικές	194
δ. Προϋποθέσεις για την εγκυρότητα της καταλογιστικής πράξης	195
ε. Αρμόδιος Προϊστάμενος Δ.Ο.Υ. για την έκδοση της καταλογιστικής πράξης	197
στ. Περιεχόμενο της πράξης προσδιορισμού του φόρου	197
ζ. Κοινοποίηση της πράξης προσδιορισμού του φόρου	197
2. Ακύρωση, τροποποίηση ή ανάκληση της πράξης προσδιορισμού του φόρου	198
α. Ακύρωση από τα διοικητικά δικαστήρια πράξης προσδιορισμού του φόρου, για τυπικούς λόγους ή για νομική πλημμέλεια	198
β. Ακύρωση, τροποποίηση ή ανάκληση καταλογιστικής πράξης από τη Διοίκηση και τις Φορολογικές Αρχές	199
γ. Ακύρωση ή τροποποίηση καταλογιστικής πράξης, η οποία κατέστη οριστική	199

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

ΠΡΟΣΑΥΞΗΣΕΙΣ (ΠΡΟΣΘΕΤΟΙ ΦΟΡΟΙ) ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΙΜΑ ΕΠΙ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ

40. Γενικά περί προσαυξήσεων (πρόσθετων φόρων) και προστίμων	205
41. Προσαυξήσεις (πρόσθετοι φόροι) επί παραβάσεων	205
1. Έννοια	205
2. Σκοπός	205
3. Χαρακτηριστικά	206
4. Εφαρμογή της αρχής περί νομίμου και χρηστής διοίκησης και επί των προσαυξήσεων	207
5. Προϋποθέσεις επιβολής των προσαυξήσεων	208

6. Εφαρμοστέες διατάξεις σε περίπτωση επιβολής προσαύξης...	208
7. Περιπτώσεις, στις οποίες επιβάλλονται προσαυξήσεις	209
α. Γενικά	209
β. Ειδικά	209
1) Προσαύξηση, για εκπρόθεσμη καταβολή του φόρου	210
2) Προσαύξηση, για ελλιπή (ανακριβή) καταβολή του φόρου	211
3) Προσαύξηση για μη καταβολή του φόρου	211
8. Περιορισμός των προσαυξήσεων σε περίπτωση δικαστικού συμβιβασμού ή διοικητικής επίλυσης της διαφοράς	212
9. Περιπτώσεις, στις οποίες δεν επιβάλλονται προσαυξήσεις	212
42. Πρόστιμα επί παραβάσεων	214
1. Έννοια	214
2. Ειδικά	214
α. Επιβολή προστίμου, λόγω ακυρότητας αντεγγράφου	214
β. Επιβολή προστίμου, βάσει ειδικών διατάξεων του Ν. 2523/1977	215

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'

ΕΠΙΛΥΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

43. Γενικά περί φορολογικής διαφοράς	217
1. Έννοια	217
2. Νομική φύση	217
3. Τρόποι επίλυσης φορολογικής διαφοράς	217
44. Διοικητικός συμβιβασμός (διοικητική επίλυση της διαφοράς) .	217
1. Έννοια	217
2. Σκοπός	218
3. Νομική φύση	218
4. Πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα του διοικητικού συμβιβασμού	219
5. Διαδικασία του διοικητικού συμβιβασμού επί του φόρου μεταβίβασης πλοίων	219
Α. Διοικητική επίλυση φορολογικών διαφορών από τη Φορολογική Αρχή	219
Β. Διοικητική επίλυση φορολογικών διαφορών από την Επιτροπή Διοικητικής Επίλυσης Φορολογικών Διαφορών	225
6. Αποτελέσματα του διοικητικού συμβιβασμού	230
7. Ανάκληση, ακύρωση, τροποποίηση και προσβολή του διοικητικού συμβιβασμού	231

8. Μη δυνατότητα διοικητικού συμβιβασμού επί υποθέσεων, που εκκρεμούν ενώπιον διοικητικών δικαστηρίων	232
45. Δικαστικός συμβιβασμός	232
1. Γενικά	232
1. Ειδικά	233
46. Δικαστική επίλυση φορολογικής διαφοράς. Ένδικα μέσα	234
1. Γενικά	234
2. Ένδικα μέσα	234
α. Έννοια και χαρακτηριστικά των ενδίκων μέσων	234
β. Διακρίσεις ενδίκων μέσων	235
γ. Γενικές αρχές ισχύουσες επί των ενδίκων μέσων	235
δ. Διακρίσεις δικαστικών αποφάσεων από άποψη άσκησης ενδίκων μέσων	237
3. Ένδικα μέσα υπό ευρεία έννοια. Προσφυγή	237
α. Έννοια προσφυγής	237
β. Ποιοί έχουν δικαίωμα προς άσκηση προσφυγής	238
γ. Προθεσμία προς άσκηση προσφυγής	239
δ. Τρόπος άσκησης προσφυγής	240
ε. Περιεχόμενο προσφυγής	240
στ. Υπόμνημα. Πρόσθετοι λόγοι	240
ζ. Αποτελέσματα άσκησης προσφυγής	241
4. Ένδικα μέσα υπό στενή έννοια. Ανακοπή, έφεση, αναθεώρηση, αναίρεση	241
α. Ανακοπή	241
β. Έφεση	241
γ. Αναθεώρηση	241
δ. Αναίρεση	242

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ΄

ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ. ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟ ΑΠΟΡΡΗΤΟ

47. Επιστροφή του φόρου	243
1. Γενικά	243
2. Περιπτώσεις κατά τις οποίες είναι δυνατή η επιστροφή φόρου ..	243
α. Επιστροφή του φόρου, λόγω αχρεώστητης εν όλω ή εν μέρει καταβολής.....	243
β. Επιστροφή φόρου, βάσει ειδικής διάταξης νόμου	244
1) Επιστροφή φόρου, λόγω ματαίωσης της σύμβασης	244
2) Επιστροφή φόρου, λόγω ατονίας (ματαίωσης) αναβλητι-	

κής αίρεσης ή λόγω εξόδου (πλήρωσης) διαλυτικής αίρεσης	245
3) Επιστροφή φόρου, λόγω μη μεταγραφής της μεταβιβαστικής σύμβασης	246
3. Δικαιούχοι, για την επιστροφή του φόρου, και αρμόδιοι, για την έγκριση της επιστροφής αυτού	247
α. Δικαιούχοι, για την επιστροφή του φόρου	247
β. Αρμόδιοι, για την έγκριση της επιστροφής του φόρου	247
4. Τρόπος επιστροφής του φόρου	247
α. Επιστροφή του φόρου από τον Προϊστάμενο Δ.Ο.Υ.	247
1) Διαδικασία επιστροφής	247
2) Προθεσμία για την επιστροφή του φόρου. Έντοκη επιστροφή αυτού	248
β. Επιστροφή του φόρου δι' ασκήσεως προσφυγής ενώπιον Διοικητικών	249
γ. Επιστροφή ή έκπτωση του φόρου, βάσει αποφάσεως διοικητικού δικαστηρίου, οποιουδήποτε βαθμού	250
5. Μη επιστροφή του φόρου σε περίπτωση αναδρομικής θέσπισης φορολογικής απαλλαγής	252
48. Παραγραφή απαιτήσεων υπέρ και κατά του Δημοσίου	253
1. Γενικά περί παραγραφής	253
α. Έννοια, σκοπός και χαρακτήρας παραγραφής	253
β. Αντικείμενο παραγραφής	254
γ. Προϋποθέσεις παραγραφής	254
δ. Είδη παραγραφής	254
ε. Διαφορές παραγραφής και αποσβεστικής προθεσμίας	254
2. Διακρίσεις παραγραφής	255
α. Παραγραφή της αξίωσης των ιδιωτών, για επιστροφή καταβληθέντος από αυτούς φόρου	255
1) Χρόνος παραγραφής της αξίωσης	255
2) Έναρξη παραγραφής	257
3) Συμπλήρωση παραγραφής	258
4) Αναστολή παραγραφής	258
5) Διακοπή παραγραφής	259
6) Συνέπειες παραγραφής αξιώσεων κατά του Δημοσίου ...	260
β. Παραγραφή του δικαιώματος του Δημοσίου, για την επιβολή, βεβαίωση και είσπραξη του φόρου μεταβίβασης πλοίων	261
1. Παραγραφή του δικαιώματος του Δημοσίου, για την καταβολή του φόρου	261

α) Γενικά	261
β) Ειδικά	261
1) Περίπτωση υποβολής δήλωσης εκ μέρους του φορολογούμενου	261
2) Περίπτωση μη υποβολής δήλωσης εκ μέρους του φορολογούμενου	262
2. Παραγραφή του δικαιώματος του Δημοσίου, για τη βεβαίωση του φόρου	263
3. Παραγραφή του δικαιώματος του Δημοσίου, για την είσπραξη του φόρου	264
49. Απόρρητο φορολογικών εγγράφων	264
1. Απόρρητο. Έννοια και δικαιολογητική βάση	264
2. Το απόρρητο των φορολογικών εγγράφων του «φόρου μεταβίβασης πλοίων»	265
α. Γενικά	265
β. Ειδικά	265
3. Άρση του φορολογικού απορρήτου σε ορισμένες περιπτώσεις ..	266
α. Άρση του φορολογικού απορρήτου, βάσει ρητών διατάξεων διαφόρων νομοθετημάτων	266
β. Άρση του φορολογικού απορρήτου, βάσει Αποφάσεων του Υπουργού Οικονομικών	268
γ. Άρση του φορολογικού απορρήτου, βάσει της νομολογίας	268
4. Κυρώσεις, για παράβαση του φορολογικού απορρήτου	268
α. Γενικά	268
β. Ειδικά	269

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η΄

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΩΝ, ΥΠΟΘΗΚΟΦΥΛΑΚΩΝ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΑΡΧΩΝ ΚΑΙ ΚΥΡΩΣΕΙΣ ΚΑΤ’ ΑΥΤΩΝ, ΓΙΑ ΠΑΡΑΒΑΣΗ ΤΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΤΟΥΣ

50. Υποχρεώσεις συμβολαιογράφων, υποθηκοφυλάκων και Δημοσίων Αρχών	270
1. Γενικά	270
2. Ειδικά	271
α. Υποχρεώσεις συμβολαιογράφων	271
β. Υποχρεώσεις υποθηκοφυλάκων	272
γ. Υποχρεώσεις Δημοσίων Αρχών	272
51. Κυρώσεις συμβολαιογράφων, υποθηκοφυλάκων και Δημοσίων Αρχών, για παράβαση των υποχρεώσεών τους	272

ΜΕΡΟΣ ΠΕΜΠΤΟ

I. ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟ

1. ΝΟΜΟΣ 1587/1950

**«Περί κυρώσεως, τροποποιήσεως και συμπληρώσεως
του υπ' αριθ. 1521/1950 Αναγκαστικού Νόμου
«περί φόρου μεταβιβάσεως ακινήτων»
(ΦΕΚ 294 Α' /22.12.1950)**

Άρθρον 1.- Αντικείμενον φόρου	275
Άρθρον 2.- Ειδικά περιπτώσεις επιβολής του φόρου	278
Άρθρον 3.- Φορολογητέα αξία ακινήτου	282
Άρθρον 4.- Φορολογικοί συντελεσταί	284
Άρθρον 5.- Υποκείμενον φόρου	288
Άρθρον 6.- Απαλλαγί εκ του φόρου	289
Άρθρον 7.- Δήλωσις	291
Άρθρον 8.- Καταβολή φόρου	294
Άρθρον 9.- Πρόσθετοι φόροι	297
Άρθρον 10.- Έλεγχος δηλώσεως	298
Άρθρον 11.- Ένδικα μέσα – συμβιβασμός .	298
Άρθρον 12.- Διαδικασία βεβαιώσεως φόρου. Παραγραφή	299
Άρθρον 13.- Υποχρεώσεις Συμβολαιογράφων – Υποθηκοφυλάκων	300
Άρθρον 14.- Υποχρεώσεις Δημοσίων Αρχών	302
Άρθρον 15.- Κυρώσεις	302
Άρθρον 16.- Περιπτώσεις επιστροφής φόρου	304
Άρθρον 17.- Κανονιστικά διατάξεις	306
Άρθρον 18.- Έκτασις εφαρμογής του νόμου	307
Άρθρον 19.- Τέλη και δικαίωματα	308
Άρθρον 20.- Ισχύς του νόμου	309

2. ΝΟΜΟΣ 3816/1958

**«Περί κυρώσεως του Κώδικος
Ιδιωτικού Ναυτικού Δικαίου» (ΦΕΚ 32 Α' /28.2.1958)**

Τίτλος Πρώτος	
Περί πλοίων και πλοιοκτησίας	
Άρθρα 1 έως και 9	310

II. ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟ
ΣΧΕΤΙΚΟΙ ΝΟΜΟΙ

1.	N. 542/1977, Άρθρα 71, 79	312
2.	N.Δ. 973/1971. Άρθρα 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14	313
3.	N. 1373/1983. Άρθρα 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8	323
4.	N. 1473/1984. Άρθρα 38, 39	328
5.	N.Δ. 1793/1942. Άρθρα 1, 2	331
6.	A.N. 1839/1951. Άρθρον 19	333
7.	N. 2238/1994. Άρθρο 70α	334
	Σχετικές διατάξεις και Υπουργικές Αποφάσεις	
	A. N. 4038/2012. Άρθρο 4 § 6	337
	B. Υ.Α. ΠΟΛ. 1238/2011 Άρθρα 1, 2, 3, 4	338
	Γ. Υ.Α. ΠΟΛ. 1140/2012. Άρθρα 1, 2, 3, 4	341
8.	N. 2289/1952. Άρθρον 7	346
9.	N. 2343/1955. Άρθρα 2, 3	348
10.	N. 2362/1995. Άρθρα 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95	350
11.	N. 2523/1997. Άρθρα 1, 2, 4, 9, 14, 15, 22, 23, 24	358
12.	N.Δ. 2561/1953. Άρθρον 21	385
13.	N. 2961/2001. Άρθρα 15, 16	386
14.	N.Δ. 3415/1955. Άρθρον 4	392
15.	N.Δ. 3629/1956. Άρθρον 5	393
16.	N.Δ. 4600/1966. Άρθρον 1	395
	• ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΟ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ	397
	• ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ	411
	• ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	412
	• ΕΡΓΑ ΤΟΥ ΙΔΙΟΥ	413